

De tunnelvisie van staatssecretaris Dekker

De belangrijkste punten van kritiek op de rekentoets zijn:

1. De rekentoets deugt niet, dit betreft zowel de inhoud als de manier van afnemen.
2. Leerlingen worden de 'dupe' van de toets. Bij een onvoldoende krijgen ze geen diploma.
3. De rekentoets is het verkeerde middel om de rekenvaardigheid van de leerlingen op peil te brengen.

Dat de rekentoets allerlei gebreken vertoont valt niet te ontkennen. De kans dat aanpassingen deze kritiek doen verstommen, is klein. Het werken met een omstreden toets waar het diploma van afhangt, is onverantwoord. Dat straks duizenden leerlingen geen diploma zullen krijgen, is politiek niet verkoopbaar.

Om dit te voorkomen zijn de normen al tot in het belachelijke bijgesteld en dat zal ongetwijfeld nog verder gaan als er ongelukken dreigen. Verder zullen zich, als het serieus wordt, commerciële instellingen op de markt storten om de leerlingen door de toets te slepen. Een geweldig teaching -to-the test circus zal op gang komen. Dit alles uitsluitend gericht op één doel: een **V**oldoende halen voor de rekentoets. Het **V-tje** is echter geen garantie dat de rekenvaardigheid van de leerling in orde is.

Ook al zou de rekentoets van alle gebreken zijn ontdaan dan nog is het niet het geschikte middel om de rekenvaardigheden op peil te brengen. Door diverse deskundigen¹ is aangegeven hoe het wel moet: integreren van rekenen met het vak wiskunde, en dat in de onderbouw van het VO, dus niet koppelen aan een diploma. Dit advies werd door vrijwel alle oppositie partijen opgevolgd. In moties² Van Meenen (D'66) en Bisschop (CDA) & Rog (CDA) kwam dit tot uiting. De moties werden verworpen. Staatssecretaris Dekker bleef vasthouden aan zijn rekentoets. Ook nu een storm van kritiek is losgebarsten, volhardt hij. Een ernstig geval van tunnelvisie.

In de Kamer is in 2010 besloten om een losse rekentoets in het (voor) examenjaar in te voeren om de rekenvaardigheden van de leerlingen op peil te brengen.³ Toen Dekker in november 2012 aantrad als staatssecretaris trof hij het rekentoets - dossier aan en stortte zich voortvarend op de uitvoering. Helaas begon hij gaande het debat steeds meer uit het oog te verliezen dat de rekentoets **het middel** was en niet het doel.

¹ Tijdens de hoorzitting op 4 dec. 2013 in de Kamer door Prof. Lenstra, Prof Van de Craats en J.Jimkes en in een brief d.d. 20 jan. 2015 gericht aan de Kamer nu ook door de Nederlandse Vereniging van Wiskunde Leraren

² Het betreft de moties 31.322 nr.30 en 31322 nr. 32

³ Bij het debat hierover in de Kamer op 31 mrt. 2010 is geopperd om het rekenen te integreren met wiskunde, maar dat werd door de toenmalige staatssecretaris Van Bijsterveldt verworpen met als argument bij wiskunde mag je een rekenmachine gebruiken en bij rekenen niet "daarbij moet gewoon het koppie zijn werk doen"

Al zijn volgende stappen waren en zijn er opgericht om de toets in orde te krijgen en er voor te zorgen dat de leerlingen 'niet de dupe' zullen worden. De commissies Bosker en Steur kregen de opdracht naar resp. de inhoud/afname en normering van de toets te kijken, maar mochten zich nadrukkelijk niet uitspreken over de vraag of de losse toets eigenlijk wel het goede **middel** was.⁴

Dit focussen op rekentoets strekt zich ook uit over de rest van de keten die zich met het rekenen in het VO bezighoudt: OCW geeft opdracht aan CvTE, die geeft opdracht aan CITO om een toets te maken; Steunpunt Taal en Rekenen en SLO verlenen ondersteuning. Al deze gremia en de genoemde commissies mochten zich dus alleen bezighouden met de rekentoets en de voorbereiding daarop.

In 2010 hebben alle partijen (behalve de SGP) voor de losse rekentoets in het VO - examen gestemd. Voortschrijdend inzicht heeft de oppositiepartijen (behalve de PVV) tot ander inzicht gebracht. Vooralsnog steunen VVD en heel aarzelend de PVDA staatsecretaris Dekker in zijn tunnelvisie. Hopelijk gaan ook zij spoedig het licht zien.

Jan Jimkes, 23 januari 2015

⁴ Prof Van de Craats was lid van de cie. Bosker. Hoewel hij tegen de losse toets was, mocht hij daar binnen de cie. niet over spreken. De commissie is inmiddels ontbonden en laat hij horen hoe hij er werkelijk over denkt.